

Міністерство освіти і науки України

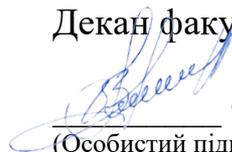
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Комп'ютерних наук

Кафедра Медіасистем та технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету КН

Олег ЗОЛОТУХІН

(Особистий підпис Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

“ 02 “ вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK 17 Шрифтові технології

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність 186 Видавництво та поліграфія

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Видавничо-поліграфічна справа

(повна назва програми)

Харків - 2025

Розробник:

проф.каф.МСТ, канд.техн.наук, доцент
Андрій БІЗЮК,

(посада, науковий ступінь, вчене звання Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ,)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри МСТ
Протокол від « 27 » червня 2025 р. № 15

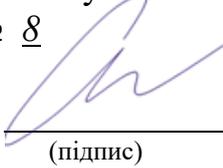
Завідувач кафедри МСТ

(підпис)

Жанна ДЕЙНЕКО
(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено методичною комісією факультету КН
Протокол від « 27 » червня 2025 р. № 8

Голова методичної комісії

(підпис)

Олексій ЛАНОВИЙ
(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* <u>3</u> .	Обов'язкова	
Змістових модулів ** <u>2</u> .	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
Курсова робота (проект) <i>не заплановано</i>	Семестр	
	3-й	3-й
Загальна кількість годин* <u>90</u> .	Кількість годин *	
	Навчальні заняття:	
	1) лекції, год	
	16	4
Мова навчання <u>українська</u>	2) практичні, год	
	3) лабораторні, год	
	20	4
	4) консультації, год	
	6	6
	Самостійна робота, год	
	48	76
	в тому числі: 1) РГЗ та КР., год.	
	2) курсова робота(проект), год	
	Вид контролю*: <u>залік</u>	

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни.

2 МЕТА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ З ЇЇ ВИВЧЕННЯ

2.1 Мета вивчення дисципліни:

Мета дисципліни – сформувати у студентів знання й практичні навички з проектування, кодування та використання комп'ютерних шрифтів, а також засвоїти принципи типографіки як важливої складової дизайну друкованих і електронних видань.

Предметом вивчення є анатомія й класифікація шрифтів, стандарти та формати комп'ютерних шрифтів, технології їхнього створення і редагування, програмні засоби управління шрифтами, а також принципи типографічного оформлення текстів у поліграфічних та цифрових медіа.

Завдання курсу полягають у засвоєнні історії та сучасних тенденцій розвитку шрифтових технологій, розумінні впливу параметрів шрифту на зручність і швидкість читання, формуванні навичок вибору й застосування шрифтів для різних типів видань, а також у набутті практичного вміння працювати в редакторах шрифтів і застосовувати інструменти верстки з урахуванням типографічних вимог.

Переваги курсу полягають у тому, що він поєднує теоретичні знання з історії та будови шрифтів із практичними навичками їхнього використання, що дозволяє студентам створювати якісні друковані та електронні видання. Дисципліна формує розуміння того, як шрифти впливають на сприйняття інформації, допомагає розвивати дизайнерське мислення та забезпечує готовність працювати з сучасними програмними засобами у сфері видавничо-поліграфічних і мультимедійних технологій.

Результатом вивчення дисципліни є здатність студентів аналізувати й проектувати шрифтові системи, створювати та редагувати шрифтові файли, а також застосовувати принципи сучасної типографіки у професійній діяльності.

2.2 Результати навчання:

за результатом вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: історію виникнення та розвитку шрифту; будову типографських шрифтів та їх елементів; основи шрифтової графіки; шрифтові технології проектування, оцифровування, масштабування, кодування; формати комп'ютерних шрифтів; класифікацію типографських шрифтів; шрифтові стандарти; засоби управління шрифтами; засоби створення і редагування шрифтів; фірми-виробники шрифтів;

вміти: здійснювати вибір гарнітури і кегля шрифтів у залежності від виду видання (документа) і призначення його основних елементів; користуватись засобами управління шрифтами; здійснювати перетворення одного формату комп'ютерних шрифтів в інший; застосовувати сучасні програмні засоби для створення і редагування шрифтових файлів;

володіти (перелік компетентностей):

СК-2. Здатність застосовувати відповідні математичні і технічні методи та комп'ютерне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань видавництва та поліграфії – стосовно аналізу параметрів шрифтів і використання програмних засобів для їх створення та редагування.

СК-3. Здатність застосовувати принципи оброблення, реєстрації, формування, відтворення, зберігання текстової інформації для виготовлення друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії – стосовно кодування, форматів і відтворення шрифтів.

СК-5. Здатність проектувати структуру, конструкцію та дизайн друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії, використовуючи сучасне програмне та апаратне забезпечення, з урахуванням вимог до результату, наявних ресурсів та обмежень – стосовно вибору та проектування шрифтового оформлення видань.

СК-10. Здатність використовувати сучасні технології проектування, розробки дизайну і оригінал-макетів друкованих і електронних видань за допомогою комп'ютерних видавничих систем, застосовувати засоби автоматизації елементів технологічного процесу – стосовно використання засобів верстки та управління шрифтами.

СК-13. Здатність проводити проектування, розробку і супровід web-документів, розробку мультимедійних інформаційних продуктів, проектування і розробку інтерфейсів програмних додатків (UI/UX) – стосовно вибору шрифтів і типографічних параметрів для цифрових інтерфейсів та онлайн-видань.

володіти навичками, що описані в програмних результатах навчання, визначених стандартом вищої освіти спеціальності та освітньо-професійною програмою:

ПР-7 (І). Розуміти принципи і мати навички використання технологій додрукарської підготовки, друкарських та післядрукарських процесів, теорії кольору, методів оброблення текстової та мультимедійної інформації – стосовно підготовки шрифтової складової видання. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: застосування принципів додрукарської підготовки при роботі зі шрифтами у процесах верстання. Методи навчання: словесні (лекції, пояснення, інструктаж), наочні (презентації, схеми), практичні (лабораторні роботи, виконання завдань), компетентнісний підхід. Методи оцінювання: тести, оцінка лабораторних звітів, тематичне оцінювання.

ПР-9 (І). Опрацьовувати текстову, графічну та мультимедійну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення – стосовно підготовки шрифтової складової видання, зокрема створення та редагування шрифтових гарнітур. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: робота у програмних середовищах FontLab, Adobe, MS Office для створення й редагування символів

гарнітур. Методи навчання: словесні (інструктаж, пояснення), наочні (демонстрації, відео), практичні (робота у програмному середовищі, лабораторні завдання), заняття з інформаційно-комунікаційними технологіями. Методи оцінювання: тести, оцінка звітів з лабораторних робіт, усні відповіді, бальна шкала.

ПР-11 (R). Розробляти концепцію видання; склад, структуру, дизайн і апарат усіх видів виробів видавництва та поліграфії, робочу документацію для забезпечення процесу їх створення – стосовно підготовки шрифтової складової видання. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: концептуальне та структурне обґрунтування шрифтових рішень у макетах видань. Методи навчання: активні (дискусії, проблемне навчання), практичні (лабораторні завдання, макетування), дослідницькі (самостійний пошук рішень), компетентнісний підхід. Методи оцінювання: оцінка проєктів, тести, презентації, усні співбесіди.

ПР-17 (R). Використовувати сучасні технології проектування, розробки дизайну і оригінал-макетів друкованих і електронних видань за допомогою комп'ютерних видавничих систем – стосовно підготовки шрифтової складової видання. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: проектування оригінал-макетів з використанням шрифтових гарнітур у середовищах Adobe та аналогічних редакторах. Методи навчання: практичні (вправи у ПЗ, лабораторні роботи), наочні (демонстрації, презентації), дослідницькі (самостійне виконання завдань), компетентнісний підхід. Методи оцінювання: оцінка практичних завдань, тести, формувальне оцінювання, бальна шкала.

ПР-20 (R). Реалізовувати вимоги до структурного представлення, дизайнерського оформлення та змістовного наповнення електронного мультимедійного видання; застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для створення контенту мультимедійного видання – стосовно підготовки шрифтової складової видання, зокрема створення та редагування шрифтових гарнітур. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: дизайнерське оформлення та структурна інтеграція шрифтових елементів у мультимедійні документи. Методи навчання: інтерактивні (групові проєкти, моделювання), практичні (лабораторні роботи, створення макетів), інноваційні (змішане навчання). Методи оцінювання: тести, оцінка лабораторних звітів і проєктів, рефлексія, самооцінювання.

ПР-21 (R). Володіти прийомами і методами переробки графічної, текстової, аудіо, відеоінформації, тривимірних моделей та анімації для використання в мультимедійних виданнях; використовувати інформаційні технології та програмне забезпечення при розробці нових видавничих проєктів – стосовно підготовки шрифтової складової видання, зокрема створення та редагування шрифтових гарнітур. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: інтеграція та редагування шрифтових елементів у мультимедійних документах. Методи навчання: інтерактивні (групові завдання, моделювання), практичні (лабораторні роботи з мультимедіа), інноваційні (гейміфікація, змішане навчання). Методи оцінювання: тести, оцінка лабораторних звітів, проєктів, рефлексія, самооцінювання.

ПР-25 (Е). Розробляти інтерактивні додатки та Web-документи – стосовно підготовки шрифтової складової видання. Безпосередньо в межах дисципліни вивчається: створення та обробка web-документів із використанням шрифтових гарнітур, інтеграція їх у видавничі процеси. Методи навчання: практичні (створення web-документів), інтерактивні (обговорення, групові завдання), дослідницькі (самостійний пошук рішень), заняття з інформаційно-комунікаційними технологіями. Методи оцінювання: тести, оцінка web-завдань, презентації, бальна шкала.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни:

Основи графічного дизайну (основні складові дизайну друкованих та електронних видань).

Інформатика (основні прийоми переробки графічної, текстової інформації; використання поширених інформаційних технологій та програмного забезпечення для розробки публікацій).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Проектування шрифтів як об'єктів дизайну

Тема 1. Вступ. Цілі і задачі дисципліни

Вступ до дисципліни. Мета і завдання дисципліни. Области застосування шрифтів. Основні терміни та поняття. Типографіка. Основні завдання типографіки. Основи типографської графіки.

Історія виникнення та розвитку шрифтів. Історична класифікація типографських шрифтів. Історія кириличного шрифту. Основні параметри та характеристики шрифтів. Вплив характеристик шрифтів на їхній зовнішній вигляд та сприйняття

Тема 2. Програмні засоби опрацювання шрифтів

Програмні засоби для створення й редагування шрифтів, їхні можливості та сфери застосування. Огляд професійних і безкоштовних редакторів, зокрема FontLab, Glyphs, RoboFont і FontForge, піксельних редакторів BitFontMaker2 і PixFont. Інтерфейс FontLab: вікно Font Window, панелі Preview Panel, Toolbar, допоміжні інструменти. Призначення базових інструментів Pen, Knife, Brush, Eraser, Measurement, Rectangle/Ellipse, Guideline, Anchor, Contour Eraser. Робота з кривими Безьє, види опорних точок, методи точного редагування контурів.

Тема 3. Систематизація шрифтів

Основні принципи систематизації та класифікації шрифтів. Критерії групування шрифтів за призначенням, оздобленням, історичними типами та стилістичними категоріями. Шрифти ренесансні, перехідні (барокові), модернові, єгипетські та рублені, їхні історичні витоки, характерні риси та приклади гарнітур. Рукописні, стилізовані та декоративні шрифти, їх

класифікація та практичне застосування. Огляд переходу від друкарських до комп'ютерних шрифтів, а також рекомендації щодо вибору шрифтів для текстових і графічних завдань.

Тема 4. Типографіка в контексті художніх стилів

Історія виникнення та розвитку художніх стилів, їх вплив на типографіку. Роль стилю у візуальній комунікації. Застосування типографіки як одного з ключових елементів створення художнього стилю. Історичні стилі типографіки. Національно-етнографічні стилі. Художньо-декоративні стилі. Сучасні дизайнерські напрями. Функціональні стилі сучасної типографіки. Вплив історичних епох на сучасну типографіку.

Змістовий модуль 2. Застосування шрифтової складової в дизайні видань

Тема 5. Особливості оформлення рекламного тексту

Дизайн рекламного флаєру та постеру. Художні стилі та шрифтові рішення. Вимоги до створення ефективного рекламного постеру або флаєру, роль шрифтового оформлення в передачі змісту та емоційного посилення, основні художні стилі, які можуть бути покладені в основу дизайн-концепції.

Дизайнерські складові. Модульна сітка. Колірне оздоблення. Шрифтове оздоблення. Взаємодія шрифту, кольору, композиції та візуальної ієрархії.

Історія виникнення та розвитку художніх стилів, їх вплив на типографіку. Застосування типографіки як одного з ключових елементів створення художнього стилю. Складові типографічного дизайну. Модульна сітка. Колірне оздоблення. Шрифтове оздоблення.

Тема 6. Особливості сприйняття друкованого тексту

Основні принципи сприйняття друкованого тексту. Основні елементи оформлення журнального тексту. Закони газетно-журнальної композиції. Модульне проектування у створенні гармонійної композиції. Характеристика основних елементів оригінальної макету типового розвороту журналу. Практичні поради щодо оформлення журнального розвороту

Тема 7. Web-типографіка

Особливості типографіки в цифровому середовищі. Відмінність web-типографіки від друкованої (адаптація до екранів, змінна ширина, інтерактивність). Принципи сучасної web-типографіки: читабельність, адаптивність, контраст, мінімалізм.

Історико-технологічні основи шрифтів у цифровому середовищі. Основні тенденції web-типографіки. Основні принципи оформлення тексту на сайті. Кількість гарнітур

Використання стандартних веб-шрифтів. Оптимальна довжина рядка і способи форматування тексту. Вибір гарнітури і читабельність. Прийоми виділення тексту

Інтерліньяж і простір. Колірна компонента web-типографіки. Контрастність тексту і фону. Практичні аспекти web-типографіки

Тема 8. Тенденції сучасної типографіки

Аналіз сучасних тенденцій у типографіці та шрифтових технологіях. Основні принципи типографічного дизайну, що забезпечують виразність і читабельність тексту в цифровому середовищі. Провідні стилістичні напрями — бруталізм, Neo Retro, гуманізовані шрифти без зарубок, рукописні та бруксові гарнітури, а також комбінування різних стилів. Нові технологічні тенденції: анімована та кінетична типографіка, контурні шрифти, експериментальні шрифти. Типографія кольору та принципи взаємодії кольору і форми шрифту в сучасному дизайні. Лекція підсумовує розвиток типографічних трендів і їхній вплив на естетику та функціональність візуальної комунікації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лб	кон	с.р.		лк	пр	лб	кон	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Проектування шрифтів як об'єктів дизайну												
Тема 1. Вступ. Цілі і задачі дисципліни	10	2			2	6	10	2				8
Тема 2. Програмні засоби опрацювання шрифтів	12	2		4		6	12					12
Тема 3. Систематизація шрифтів	12	2		4		6	12				2	10
Тема 4. Типографіка в контексті художніх стилів	12	2		4		6	12	2				10
Разом за змістовим модулем 1	46	8		12	2	24	46	4			2	38
Змістовий модуль 2. Застосування шрифтової складової в дизайні видань												
Тема 5. Особливості оформлення рекламного тексту	12	2		4		6	12			4		8
Тема 6. Особливості сприйняття друкованого тексту	10	2			2	6	10					10
Тема 7. Web-типографіка	10	2			2	6	10					10
Тема 8. Тенденції сучасної типографіки	12	2		4		6	12				2	10
Разом за змістовим модулем 2	44	8		8	4	24	44			4	4	38
Усього годин	90	16		20	6	48	90	4		4	6	76

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Створення нових символів гарнітури регулярного шрифту (FontLab або аналог) (ПР-9, ПР-21)	4	
2.	Створення нових символів гарнітури рукописного шрифту (FontLab або аналог) (ПР-9, ПР-21)	4	
3.	Створення (розробка) макетів рекламного флаєру та постеру з шрифтовим написом у заданому стилі (ПР-7, ПР-11, ПР-17, ПР-20, ПР-25)	4	
4.	Створення (розробка) оригінал-макету типового журнального розвороту з обґрунтуванням шрифтового рішення (ПР-7, ПР-11, ПР-17, ПР-20, ПР-25)	4	
5.	Представлення результатів виконання індивідуального завдання	4	
	Загальна кількість, год	20	

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	16	16
2.	Підготовка до лабораторних занять	20	20
3.	Виконання позааудиторної самостійної роботи. Дослідження предметної галузі, розробка шрифтового оздоблення за індивідуальним завданням	12	40
	Загальна кількість, год	48	76

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Елементами індивідуальної творчості є виконання індивідуального завдання з розробки шрифтової композиції у обраному стилі або верстання прототипу сторінок замовленого викладачем видання.

В ході виконання індивідуального практичного завдання необхідно підібрати та описати шрифти, які було використано у створеній шрифтовій композиції або прототипі верстки видання. Студенти самостійно обирають шрифти, які відповідають

Вибір шрифту має значний вплив на зручність читання, на весь художній вигляд видання. Шрифт як основний елемент друкованого видання несе змістове навантаження, має полегшувати сприйняття тексту, підвищувати його змістовність, організовувати і впорядковувати різнорідну інформацію, виділяти окремі блоки або елементи видання шрифтовими і нешрифтовими способами.

В ході виконання завдання слід звертати увагу, що сприйняття написаного залежить від способу організації тексту на сторінці, насиченості сторінок графічними елементами, конфігурації і взаємодії різних текстових і зображальних блоків, що включають композиційні варіанти розташування:

- пропорційні відношення між розмірними характеристиками символів шрифту при розташуванні в рядку, абзаці, текстовому блоці, сторінці, розвороті;
- розмір проміжків між символами, словами, рядками;
- проміжки, що оточують шрифт: інтерліньяж, спуски, поля, відступи та загальні особливості дизайну сторінки;
- форма текстового блоку: прямокутна, квадратна, фігурна, вузька, широка, перервана тощо;
- поєднання шрифтових елементів із декоративними: рамками, лінійками, візерунками тощо;
- накладання тексту на зображення або його обрамлення.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Метод навчання – це упорядкована діяльність викладача і студентів, спрямована на досягнення заданої мети навчання.

В ході вивчення навчальної дисципліни передбачено застосування методів як-от: практичного під час лабораторних робіт, наочного та словесного під час лекцій (традиційні лекції інформаційного виду з використанням проектора, лекції-візуалізації, оглядово-установчі лекції), роботу з навчально-методичною літературою в ході підготовки до занять, застосування новітніх інформаційних технологій в дистанційній формі.

Лекційні заняття більшою мірою орієнтовані на набуття знань. В ході лабораторних робіт відбувається формування умінь і навичок, застосування та закріплення засвоєних знань, елементи творчої діяльності, перевірка набутих знань, умінь і навичок.

Лабораторні роботи проводяться за загальними та індивідуальними завданнями. Лабораторні роботи також передбачають використання персональних комп'ютерів для індивідуального тестування.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є підсумковий залік, а також поточне тестування за допомогою елементів "Тест" середовища дистанційного навчання dl.nure, виконання завдань лабораторних робіт у індивідуальному порядку, усне опитування та співбесіда на лекціях та під час захисту лабораторних робіт, виступи з реферативними повідомленнями, відповіді на контрольні запитання у дистанційній формі.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

10.1 Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Для оцінювання рівня знань та контролю студентів застосовується рейтингова система оцінювання знань з кредитного модуля, яка складається зі 100 балів. Студенти отримують бали за опрацювання матеріалів лекцій, виконання лабораторних робіт, захист виконаних лабораторних робіт, поточні тест-контролі, виконання індивідуального завдання тощо.

Вид заняття / контрольний захід	Оцінка $O_{сем}$	
	мін	макс
Відповідь на контрольні запитання ЛК 01	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 02	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 03	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 04	1	2
Лабораторна робота 01	4	6
Тест 01	6	10
Лабораторна робота 02	4	6
Тест 02	6	10
Контрольна точка 1	24	40
Відповідь на контрольні запитання ЛК 05	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 06	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 07	1	2
Відповідь на контрольні запитання ЛК 08	1	2
Лабораторна робота 03	4	6
Тест 03	6	10
Лабораторна робота 04	4	6
Тест 04	6	10
Виконання індивідуального завдання	12	20
Контрольна точка 2	36	60
Всього за семестр	60	100

Основні засоби контролю – поточне тестування за допомогою елементів "Тест" середовища дистанційного навчання dl.nure, захист лабораторних робіт з відповідями на контрольні запитання, виконання індивідуальних завдань. Семестровим контролем є залік.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, про рейтингове оцінювання успішності студентів (затверджено наказом № 400 від 27.11.2020, п. 2.6 Організація контрольних заходів) загальна підсумкова оцінка роботи студента протягом семестру використовується підсумкова рейтингова оцінка $O_{сем}$.

$$O_{сем} = \sum o_i$$

Оцінка за семестр $O_{сем}$ обчислюється як сума оцінок за різні види занять та контрольні заходи.

10.2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для отримання позитивної оцінки:

1. Знання основних тенденцій розвитку шрифтових технологій, засобів створення та редагування шрифтів (загальнопрофесійна, інноваційна діяльність).
2. Основні етапи виникнення та розвитку шрифтів, стилі шрифтового письма (СК культурологічна, професійна ерудиція);
3. Знання класифікації та структури шрифтів, що передбачає знання типографічних шрифтів та їх елементів (анатомії шрифтів), основ друкарської графіки (професійна, дизайнерська компетентність).
4. Знання основних форматів комп'ютерних шрифтів, їх класифікації та стандартів (інструментальна компетентність, робота з інформацією).
5. Принципи проектування, оцифрування, масштабування та кодування шрифтів (професійна, технологічна компетентність);
6. Програмні середовища для створення й редагування гарнітур (FontLab або аналоги) (інструментальна, цифрова компетентність).
7. Обґрунтування шрифтових рішень у макетах видань (проектна, дизайнерська компетентність).

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки охоплює:

1. уміння самостійно проводити вибір гарнітури та кегля шрифтів для макетів видань залежно від їх типу й призначення основних елементів (відповідає СК-5, ПР-11, ПР-17);
2. здатність користуватися засобами управління шрифтами (Adobe Type Manager, Bitstream Font Navigator або аналоги), здійснювати інсталяцію, систематизацію та класифікацію шрифтів у робочих каталогах (відповідає СК-2, ПР-9);
3. навички роботи з сучасними програмними засобами для створення й редагування шрифтів (FontLab або аналоги), включно зі створенням власних гарнітур або окремих символів у форматах PostScript Type 1 та TrueType (відповідає СК-10, ПР-9, ПР-21);
4. здатність обґрунтовано підбирати гарнітури відповідно до стилю та дизайну видання, а також здійснювати верстку простих оригінал-макетів у програмних середовищах Adobe Illustrator, InDesign, Photoshop або аналогах (відповідає СК-5, СК-10, ПР-7, ПР-17, ПР-20, ПР-25).

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру.

“Задовільно“ Д, Е (60–74). Студент виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням лабораторних та практичних завдань з дисципліни «Шрифтові технології», передбачених

програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при виконанні завдань лабораторних робіт та теоретичного тестування, при цьому принципові з них може усунути самостійно; завдання лабораторних робіт виконане, запропоновані заходи мають поширені аналогії.

“Добре“ С (75–89). Студент протягом семестру виявив систематичні знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня, продемонстрував вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності. Студент здатний до самостійного використання отриманих теоретичних знань для виконання практичних завдань з дисципліни. Завдання лабораторних робіт виконане на достатньо високому рівні, запропоновані заходи мають конкретний характер, обґрунтування впровадження інноваційних заходів викладено повно і в логічній послідовності.

“Відмінно“ А, В (90 – 100). Студент протягом семестру виявляв всебічні та глибокі знання навчально-програмного матеріалу з дисципліни «Шрифтові технології», вміння вільно виконувати завдання, що передбачені програмою, засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв основні поняття дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності; постійно використовував допоміжну літературу; завдання лабораторних робіт виконане на високому рівні, має особистий характер та творчий підхід, обґрунтування впровадження інноваційних заходів викладено повно і в логічній послідовності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, курсовий проект (робота), практика	заліку
96-100	A	5 (відмінно)	зараховано
90-95	B		
75-89	C		
66-74	D	3 (задовільно)	
60-65	E		
35-59	FX	2 (незадовільно)	не зараховано
0-34	F		

11 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1 Базова

1. Законодавство України про видавничу справу [Текст]/ Верховна Рада України: Офіц. вид./ Упоряд. Ю.П. Дяченко. – К.: Парламентське вид-во, 2005. – 160 с.
2. Енциклопедія видавничої справи: Навч. Посібник [Текст]/ В.П. Ткаченко, І.Б. Чеботарьова, П.О. Киричок, З.В. Григорова. – Х. : ХНУРЕ, 2008. – 320 с.
3. Дорош А.К. Обробка текстової інформації у видавничих системах. Частина I. Теоретичні основи обробки текстової інформації [Текст]: Навч. посіб. / А.К. Дорош, В.П. Ткаченко, В.Ф. Челомбітько. – Х.: Компанія СМІТ, 2007. – 308 с.

11.2 Допоміжна література

1. Дурняк, Б. В. Стандарти в поліграфії та видавничій справі [Текст] довідник / Б. В. Дурняк, В. П. Ткаченко, І. Б. Чеботарьова. – Львів : Вид-во Укр. акад. друкарства, 2011. – 320 с.
2. Іваненко Т.О. Оригінальність без меж: природа акцидентного шрифту: Монографія. / Т.О. Іваненко. – Х.: ХДАДМ, 2011. – 184 с.
3. Сава В.І. Основи техніки творення книги: Рекомендовано Міністерства України / В.І. Сава. – Львів, Каменяр, 2001. – 136 с.
4. Типографіка : навчальний посібник / О. Б. Бережна, Т. Ю. Андрющенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 125 с.
5. Періодичні видання: журнал Fine Art, CompuArt, Photographer, Slanted (розділ “Contemporary typefaces”), Communication Arts та ін. інформаційні ресурси.

11.3 Література іноземними мовами

1. Bringham R. The elements of typographic style. 3rd ed. Point Roberts, WA : Hartley & Marks, Publishers, 2004. 382 p. (Брінхерст Р. Основи стилю в типографіці).
2. Donnie O'Quinn. Digital Prepress Complete. Donnie O'Quinn, Matt LeClair, Steve Kurth, Tim Plumer. Hayden Books, 1996 - Electronics in printing - 766 pages. (О'Квін, Д. Додрукарська підготовка).
3. Felici J. Complete Manual of Typography: A Guide to Setting Perfect Type. Pearson Education, Limited, 2018. (Типографіка: шрифт, верстка, дизайн).
4. Karow P. Font Technology. Berlin, Heidelberg : Springer Berlin Heidelberg, 1994. URL: <https://doi.org/10.1007/978-3-642-78505-4>. (Шрифтові технології).
5. Tschichold J. The New Typography. University of California Press, 2006. URL: <https://doi.org/10.1525/9780520355019> (Нова типографіка).

6. James Craig. Irene Korol Scala *Designing with type: The essential guide to typography*. 5th ed. New York : Watson-Guptill Publications, 2006. – 176 p. (Шрифт та дизайн. Сучасна типографіка)

11.4 Методичні вказівки до різних видів занять

1. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Шрифтові технології» для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 186. Видавництво та поліграфія [Електронне видання] / Упоряд.: Ж.В. Дейнеко, Ю.С. Губницька, В.Ф. Челомбітько. – Харків: ХНУРЕ, 2017. – 90 с.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Шрифтові технології» для студентів напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» [Електронний ресурс]: / Упор. Ж.В. Дейнеко. Режим доступу: бібл. кафедри ІКТ. – 30.08.2014 – Заг. з екрана.

Доповнення та зміни
у робочій програмі

Доповнення до робочої програми

підготував _____

(підпис, посада, прізвище, ініціали)

"Узгоджено"

зав. кафедрою

(підпис, прізвище, ініціали)